

Kohtuasi C-510/19**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

4. juuli 2019

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Hof van beroep te Brussel (Brüsseli apellatsioonikohus, Belgia)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

26. juuni 2019

Menetlusosalised:

Openbaar Ministerie

YU

ZV

Süüdistatav:

AZ

Põhikohtuasja ese

Põhikohtuasi puudutab AZ apellatsioonkaebust Rechtbank van eerste aanleg te Leuven (Leuveni esimese astme kohus, Belgia) 12. oktoobri 2018. aasta otsuse peale, millega mõisteti Madalmaade poolt üle antud süüdistatav AZ süüdi süütegude toimepanemises, sealhulgas dokumentide võltsimises, võltsitud dokumentide kasutamises ja pettuses.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

ELTL artikli 267 alusel esitatud eelotsusetaotlus.

Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT 2002, L 190, lk 1; ELT eriväljaanne 19/06, lk 34)

(edaspidi „raamotsus“) tõlgendamist. Eelotsusetaotluse esitanud kohus tõstatab sisuliselt küsimuse, kas üleandmist reguleeriv Madalmaade seadus (Overleveringswet) on raamotsusega kooskõlas ja kas Madalmaade prokuratuur (Openbaar Ministerie) on „õigusasutus“ raamotsuse tähenduses.

Eelotsuse küsimused

1.1. Kas mõiste „õigusasutus“ raamotsuse artikli 6 lõike 2 tähenduses on liidu õiguse autonoomne mõiste?

1.2. Kui küsimusele 1.1 vastatakse jaatavalt: Milliste kriteeriumide alusel saab tuvastada, kas vahistamismäärust täitva liikmesriigi asutus on selline õigusasutus ja selle asutuse täidetud Euroopa vahistamismäärus on järelikult kohtuotsus?

1.3. Kui küsimusele 1.1 vastatakse jaatavalt: Kas Madalmaade Openbaar Ministerie (prokuratuur), täpsemalt Officier van Justitie (prokurör) on hõlmatud mõistega „õigusasutus“ raamotsuse artikli 6 lõike 2 tähenduses ja kas selle asutuse täidetud Euroopa vahistamismäärus on järelikult kohtuotsus?

1.4. Kui küsimusele 1.3 vastatakse jaatavalt: Kas on lubatav, et õigusasutus, täpsemalt Overleveringskamer te Amsterdam (Amsterdami üleandmiskoda, Madalmaad) algset üleandmist kooskõlas raamotsuse artikliga 15 kontrollib, kusjuures säilitatakse asjaomase isiku õigus olla ära kuulatud ja pöörduda kohtute poole, samal ajal kui täiendav üleandmine on vastavalt raamotsuse artiklile 27 teise asutuse, nimelt prokuröri pädevuses, kusjuures asjaomase isiku õigust olla ära kuulatud ja pöörduda kohtute poole ei tagata, mistõttu tekib raamotsuses ilma igasuguse mõjuva põhjusega ilmselge ebakõla?

1.5. Kui küsimustele 1.3 ja 1.4 vastatakse jaatavalt: Kas raamotsuse artikleid 14, 19 ja 27 tuleb tõlgendada nii, et prokuratuur, kes tegutseb vahistamismäärust täitva õigusasutusena, peab eelkõige tagama asjaomase isiku õiguse olla ära kuulatud ja pöörduda kohtute poole, enne kui ta saab anda nõusoleku seoses isiku vastutusele võtmise, isikule karistuse määramise või isiku vahistamisega, pidades silmas vabadusekaotuse või muu vabadust piirava julgeolekumeetme määramist süüteo eest, mis on toime pandud enne isiku Euroopa vahistamismääruse alusel üleandmist ja mis on muu süütegu kui see, mille kohta käib üleandmistetaotlus?

2. Kas Arrondissementsparket Amsterdami (Amsterdami ringkonnaprokuratuur) prokurör, kes tegutseb 29. aprilli 2004. aasta seaduse, millega võetakse üle Euroopa Liidu Nõukogu raamotsus Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (Wet van 29 april 2004 tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie), artikli 14 alusel, on vahistamismäärust täitev õigusasutus raamotsuse artikli 6 lõike 2 tähenduses, kes on tagaotsitava üle andnud ja kes võib raamotsuse artikli 27 lõike 3 punkti g ja lõike 4 tähenduses anda oma nõusoleku?

Viidatud liidu õigusnormid

Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT 2002, L 190, lk 1; ELT eriväljaanne 19/06, lk 34) (edaspidi „raamotsus“) artikli 6 lõige 2, artikkel 14, artikli 19 lõige 2 ja artikkel 27

Viidatud riigisisese õigusnormid

Madalmaad: 29. aprilli 2004. aasta seadus, millega võetakse üle Euroopa Liidu Nõukogu raamotsus Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (Wet van 29 april 2004 tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie; Overleveringswet); artikkel 14 ja artiklid 15–38

Belgia: 19. detsembri 2003. aasta seadus Euroopa vahistamismääruse kohta (Wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel); artikkel 37

Asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 Eelotsusetaotluse esitanud kohus menetleb apellatsioonkaebust Rechtbank van eerste aanleg te Leuveni (Leuveni esimese astme kohus, Belgia) 12. oktoobri 2018. aasta otsuse peale, millega mõisteti süüdistatav süüdi mitme süüteo toimepanemises ja osaliselt rahuldati tsiviilhagi poolte nõuded. Eelotsuse küsimused puudutavad ainult kriminaalasja.
- 2 Eelotsusetaotluse esitanud kohus, tühistanud kaitseõiguste rikkumise tõttu esimese astme kohtu otsuse, hindab süüdistatava vastu esitatud kriminaalsüüdistust ise. Osa süütegusid loetakse tõendatuks ja süüdistatav mõistetakse nende toimepanemises süüdi. Teise osa suhtes peab eelotsusetaotluse esitanud kohus vajalikuks esitada enne asjas otsuse tegemist Euroopa Kohtule eelotsuse küsimused.
- 3 Rechtbank van eerste aanleg te Leuveni (Leuveni esimese astme kohus, Belgia) eeluurimiskohtunik tegi 26. septembril 2017 Euroopa vahistamismääruse, mis sisaldas rea süütegusid toime pannud süüdistatava üleandmise taotlust. Süüdistatav AZ võeti Madalmaade Overleveringsweti alusel Madalmaades vahi alla ja anti pädeva Rechtbank Amsterdami (Amsterdami esimese astme kohus, Madalmaad) otsuse alusel 13. detsembril 2017 üle Belgiale.
- 4 Seejärel esitas Procureur des Konings te Leuven (Leuveni kuninglik prokurör) Leuveni eeluurimiskohtunikule 26. oktoobril 2017, 24. novembril 2017 ning 19. ja 25. jaanuaril 2018 taotluse laiendada kohtulikku uurimist teatavatele muudele süütegudele. 26. jaanuaril 2018 tegi eeluurimiskohtunik kõnealuste muude

süütegude tõttu süüdistatava suhtes täiendava Euroopa vahistamismääruse, mis sisaldas täiendavat üleandmistaotlust.

- 5 13. veebruari 2018. aasta kirjaga teatas Arrondissementsparket Amsterdami (Amsterdami ringkonnaprokuratuur) prokurör Rechtbank van eerste aanleg te Leuveni (Leuveni esimese astme kohus, Belgia) eeluurimiskohtunikule järgmist: „Viidates Teie 26. jaanuari 2018. aasta vahistamismäärusele asjas [...] AZ [...], teatan, et annan täiendava nõusoleku eespool nimetatud Euroopa vahistamismääruses loetletud süütegude uurimiseks. Loodan, et andsin Teile sellega piisavalt teavet.“

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 6 Süüdistatav tõstatab üldisel kujul küsimuse, kas Madalmaade Overleveringsweti artikkel 14, mille alusel andis prokurör nõusoleku võtta ta vastutusele muude süütegude eest, on raamotsusega kooskõlas. Artikkel 14 on sõnastatud järgmiselt:

„(1) Üleandmine on lubatud vaid üldtingimusel, et tagaotsitavat ei võeta vastutusele ja karistata ning tema isikuvabadust ei piirata muul moel süütegude eest, mis on toime pandud enne üleandmist ja mis on muud süüteod kui need, mille eest ta üle anti, välja arvatud juhul, kui:

[...]

- f) selleks taotletakse ja antakse prokuröri eelnev nõusolek.

[...]

(3) Vahistamismääruse teinud õigusasutuse taotluse alusel ja tuginedes edastatud Euroopa vahistamismäärusele, millele on lisatud tõlge, annab prokurör nõusoleku lõike 1 punkti f tähenduses [...] süütegude osas, millega seoses oleks käesoleva seaduse kohast üleandmist saanud lubada. Taotluse kohta tehakse otsus igal juhul 30 päeva jooksul alates taotluse saabumisest.“

Eelotsusetaotluse põhjenduse lühikokkuvõte

- 7 Raamotsuse artikli 27 lõike 3 punktist g ja lõikest 4 tuleneb, et isikut võidakse süütegude eest, mis on muud süüteod kui need, mille eest ta üle anti, vastutusele võtta, karistada või kohaldada tema suhtes vabadust piiravat meedet, kui õigusasutus vahistamismäärust täitvas liikmesriigis, kes on isiku üle andnud, annab selleks teise liikmesriigi taotluse alusel nõusoleku.
- 8 Lisaks süüdistatava tõstatatud üldküsimusele Overleveringsweti artikli 14 kooskõla kohta raamotsusega tekib eelotsusetaotluse esitanud kohtul eelkõige ka küsimus, kas Arrondissementsparket Amsterdami (Amsterdami ringkonnaprokuratuur) prokurör on käesoleval juhul vahistamismäärust täitev õigusasutus raamotsuse artikli 6 lõike 2 tähenduses, kes on tagaotsitava üle

andnud, ja kas ta saab anda oma nõusoleku raamotsuse eespool nimetatud artikli 27 lõike 3 punkti g ja lõike 4 tähenduses.

TÖÖDOKUMENT